Διδαχές (Γέροντας Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 18 Ιουλίου, 2019

Ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ ἔχει πνευματικὴ ζωή, νὰ ἔχει τὸ φῶς στὴ ζωή του, πρέπει νὰ ἔχει τελεία ἐπικοινωνία μὲ τὸ περιβάλλον του. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποῦ δὲν ἔχει αὐτὴ τὴν ἁπλή, τὴν φυσική, τὴν ἄνετη ἐγκατάλειψη καὶ παράδοση τοῦ ἑαυτοῦ του στὸν ἄλλον, καὶ ἑπομένως τὴν βίωση τοῦ ἄλλου ὡς οἰκείου μέλους, δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει Θεόν. Γι’ αὐτὸ σκοτίζεται ἡ ψυχή, ὅταν κλονίζεται ἡ σχέση της μὲ τὸν Θεό.
Μῖσος

Πῶς ὅμως κλονίζεται; Μὲ τὸ νὰ μισεῖ τὸν πλησίον του. Τὸ μισῶ τὸν πλησίον ἔχει κατά κύριον λόγο ἐνεργητικὴ ἔννοια καὶ σημαίνει, κτυπῶ, ἀρνοῦμαι, ἐπιτίθεμαι ἐναντίον τοῦ ἄλλου. Ἐκφράζει τὴν ἐπιθετικὴ διάθεση τῆς ψυχῆς. Ἀντὶ νὰ ἔχω φυσικὴ σχέση μὲ τὸν ἄλλον, νὰ τὸν βάζω στὴν καρδιά μου, ἔχω τὸ μῖσος, ποὺ εἶναι μία ἔξοδος τοῦ ἄλλου ἀπὸ τὴν καρδιά μου καὶ ἀπὸ τὴν ζωή μου.

Μῖσος λοιπὸν εἶναι νὰ βλέπω ὡς ἕτερον τὸν ἄλλον, νὰ τὸν πετάω ἔξω ἀπὸ τὴν καρδιά μου, νὰ μὴν τὸ θεωρῶ ὡς εἶναι μου. **Ἀντὶ νὰ δῶ ὅτι ὁ ἄλλος εἶμαι ἐγώ, βλέπω ὅτι εἶναι κάτι διαφορετικό. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ εἶναι φυσικὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου, ἀλλὰ γιὰ μᾶς, ποὺ εἴμαστε σῶμα Χριστοῦ, εἶναι ἀφύσικο.** Τὸ μῖσος εἶναι ἐκ τῶν μεγάλων ἁμαρτημάτων, διότι εἶναι ἀπόρροια μεγάλης ἐμπαθείας καὶ δείχνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος δούλεψε πολλὰ χρόνια στὴν ἁμαρτία καὶ τὰ πάθη, καὶ ἔχει σκληρυνθεῖ τόσο πολὺ ἡ καρδιά του, ὥστε κατὰ κάποιο τρόπο ἔγινε ἀνώμαλη καὶ ὄχι μόνο δὲν μπορεῖ νὰ ἀγαπήσει, ἀλλὰ καὶ μισεῖ. Χρειάζεται πολὺ δάκρυ γιὰ νὰ ἀποβάλλει κάποιος τὸ μῖσος. Δὲν εἶναι ὑπόθεση μιᾶς ἀποφάσεως ἁπλῶς ἢ ἀγῶνος μιᾶς μέρας. Ὅταν μισῶ κάποιον, δὲν μπορῶ νὰ πῶ, ἀποφασίζω νὰ μὴν τὸν μισῶ. Μπορῶ νὰ πῶ, ἀποφασίζω νὰ μὴν τὸν χτυπήσω, νὰ μὴν τὸν βλάψω, ἀλλὰ **γιὰ νὰ μὴν τὸν μισῶ πλέον, χρειάζεται μία ἐσωτερικὴ κάθαρσις** . Τὸ μῖσος πρὸς τὸν πλησίον φανερώνει μεγάλο βάθος πάθους, γι' αὐτὸ καὶ συσκοτίζει τὴν ψυχή.
Ἐξουδένωση

Πῶς ἀλλιῶς κλονίζεται ἡ σχέση μὲ τοὺς ἄλλους;
Μὲ τὴν ἐξουδένωση. Μὲ τὸ νὰ ταπεινώνεις τὸν ἄλλον. Μὲ τὸ νὰ τὸν κρίνεις. Ὅταν ὅμως κρίνω τὸν ἄλλον, τὸν βγάζω πάντοτε μικρό, μηδαμινό, τίποτα. Εἶναι τόσος ὁ ἐγωισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ ἐνώπιον τῆς κρίσεώς του, οὔτε ἕνας Θεός, πόσο μᾶλλον ἕνας ἄνθρωπος. Τὸ νὰ θεωρῶ τὸν ἄλλον ὡς κατώτερο, περισσότερο ὅμως τὸ νὰ τὸ ἐκφράζω, εἶναι κεφαλαιῶδες ἁμάρτημα.
Ζήλεια

Ἄλλη μορφὴ σχέσεώς μας μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἡ ὁποία διαταράσσει τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἑνότητα, εἶναι ἡ ζήλεια μὲ ὅλες τὶς ἔννοιες. Ζηλεύω κάποιον ἀπὸ ἀγάπη, τὸν θεωρῶ δικό μου καὶ ἑνώνομαι ἀναπόσπαστα μαζί του. Ἡ ἕνωση αὐτὴ δὲν εἶναι ἐν τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ, εἶναι μία ὑποβίβαση τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ σὲ ἀνθρώπινη σχέση. Εἶναι ἐπίσης μία πλήρης μοιχικὴ ἐσωτερικὴ ἐνέργεια. Ἂν πάρουμε τὴν ζήλεια μὲ τὴν ἔννοια ὅτι ζηλεύω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ἀπωθῶ, τότε ἡ ζήλεια εἶναι ἔκφραση ἐσωτερικῆς ἀδυναμίας ἀλλὰ καὶ ἀνώμαλης ἀγάπης. Δηλαδὴ τὸν ἀγαπῶ κατὰ τρόπο ἐγωιστικὸ καὶ ἀποκλειστικό, πιστεύω ὅτι ἔχω δικαιώματα στὴ ζωή του καὶ ὅτι αὐτὸς ἔχει ὑποχρεώσεις ἀπέναντί μου, ὅτι πρέπει νὰ μοῦ δίνει λογαριασμὸ γιὰ τὸ ποὺ πηγαίνει καὶ τί κάνει. Ἡ ζήλεια λοιπὸν εἶναι διαταραχὴ τῶν σχέσεών μας λόγω περισσῆς ἐσωτερικῆς ψυχικῆς ἐνέργειας.
Ζήλεια εἶναι κάθε στροφὴ πρὸς τὸν ἄλλον, ποὺ ξεκινάει ἀπὸ κάτι ὑπερβολικό, ἀπὸ ἕναν ζῆλο, ἀπὸ μία ζέση, ἀπὸ μία βράση. Ἑπομένως ζῆλος μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ ἐνδιαφέρον μου, ἡ ἀγάπη μου, ἡ φροντίδα μου νὰ τὸν σώσω, νὰ τὸν βοηθήσω νὰ βγεῖ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, νὰ γίνει παιδὶ τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ ἡ ζέσις εἶναι ἕνας ἀφύσικος ἐσωτερικὸς ὀργασμός, μία ἀφύσικη πνευματικὴ συσσωμάτωση.

Γογγυσμὸς

Τὸ ἀντίθετό της ζήλειας εἶναι ὁ γογγυσμός, ὁ ὁποῖος ἐπίσης προέρχεται ἀπὸ ἀδυναμία τῆς ψυχῆς. Γογγύζω σημαίνει διαμαρτύρομαι, ἀρνοῦμαι, παραπονοῦμαι, εἶμαι στενοχωρημένος, δὲν ἱκανοποιοῦμαι. Αὐτὸν τὸν γογγυσμὸ τὸν ἐκφράζω στὸ περιβάλλον μου, στὰ γραπτά μου, στὴν προσευχή μου. Ζητῶ λόγου χάριν, κάτι ἀπὸ τὸν ἄλλον, ἢ προσδοκῶ ἢ ἀπαιτῶ κάτι. Δὲν μοῦ τὸ δίνει ὅμως, γιατί καὶ αὐτὸς εἶναι ἀπορροφημένος ἀπὸ τὸν δικό του ἀγῶνα καὶ πόθο, ἀπὸ τὴν δική του σκέψη, ἁμαρτία, χαρά, ἀπὸ τὴ δική του ἀκολασία, ἁγιότητα ἢ ἀρετή. Τότε πέφτω σὲ ἕναν γογγυσμό, διότι περιθωριοποιοῦμαι στὴν σκέψη του. Προσεύχεται αὐτός, νομίζω ὅτι μὲ ἀφήνει μοναχό μου. Ἐνδιαφέρεται γιὰ μένα, νομίζω ὅτι δὲν τὸ ἔκανε ἀπὸ ἀγάπη ἢ ὅτι τὸ ἔκανε ἐλλιπές. Ὁ γογγυσμὸς εἶναι τὸ ἀνικανοποίητο ποὺ νοιώθουμε στὴ ζωή μας καὶ προέρχεται ἀπὸ ἕνα μειονεκτικὸ ἐγώ. Ἡ ζήλεια προέρχεται ἀπὸ ἕνα ἐγὼ ὑπερτροφικό, ἐνῷ ἡ ἐξουδένωση ἀπὸ ἕνα ἐγὼ αὐτοτρεφόμενο καὶ αὐτοδυναμούμενο ἄνευ Θεοῦ, ποὺ βλέπει τὸν ἄλλον κατώτερο, μηδαμινό. Τὸ μῖσος εἶναι ἡ διαφοροποίηση, ἡ ἀπώθηση τοῦ ἄλλου ἀπὸ τὴν ὕπαρξή μας.
(Ἀπὸ Τὸ βιβλίο «ΛΟΓΟΙ ΑΣΚΗΤΙΚΟΙ» ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΑΒΒΑ ΗΣΑΪΑ. ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤΗΣ ΑΡΧ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ. Εκδόσεις "Ἴνδικτος")

(Πηγή ψηφ. κειμένου: orthodoxianewsagency*)*